

Trendbreuk Zuid-Limburg

Domeinoverstijgend samenwerken in de wijk

21 mei 2024

Kennismaking

Marjon Hulst
Strategisch beleidsadviseur GGD Zuid Limburg
Programmamanager Trendbreuk

Marjon.hulst@ggdzl.nl

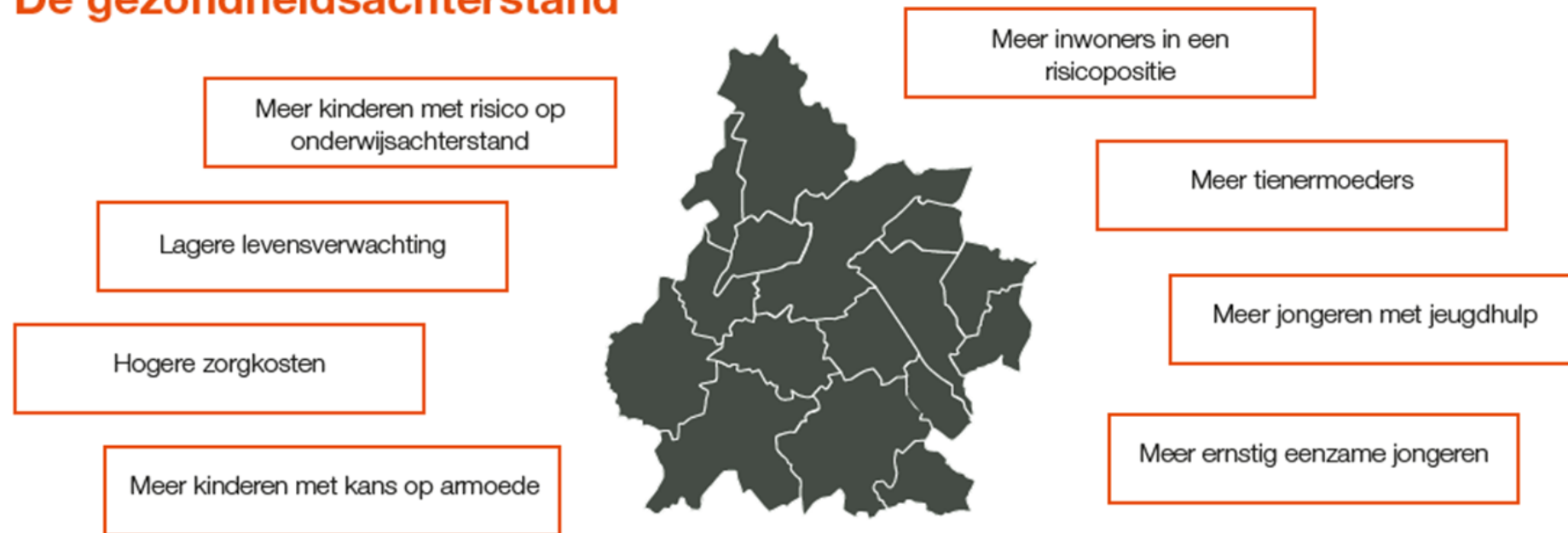
06-52555056

www.trendbreuk.nl

De aanleiding (2014)

De gezondheidsachterstand

De Limburg factor (2015)

- Meerdere oorzaken die elkaar versterken
- Meerdere aanbevelingen
- Belangrijkste aanbeveling:

Doorbreek sociale overerving en start zo vroeg mogelijk, begin bij de jeugd!

Sociale Agenda Limburg

Doelstelling

in 2025 zijn de eerste achterstanden in gezondheid en participatie ingelopen

- Versterken van de zelfredzaamheid én samenredzaamheid van de inwoners van Limburg.
- Een gezonde samenleving en economie vragen om weerbare en zelfredzame Limburgers, die hun steentje kunnen bijdragen.
- Iedereen doet mee, doet ertoe en krijgt zoveel mogelijk een gelijke kans.

Regionaal gezondheidsbeleid

Gezamenlijke ambitie

In 2030 is de achterstand van Zuid-Limburg ten opzichte van de rest van Nederland met 25 procent ingelopen.

- Focus op de periode van -1 jaar tot en met 18+ (jongvolwassenen): Zuid-Limburgse kinderen moeten gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien!
- Zuid-Limburgse Gemeenten besloten eind 2018 om gezamenlijk anders te sturen op de uitvoering: Meer massa, focus, daadkracht en meerjarige aanpak
- Programma Trendbreuk

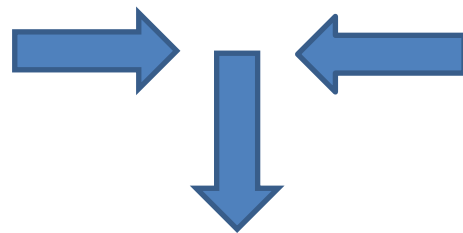
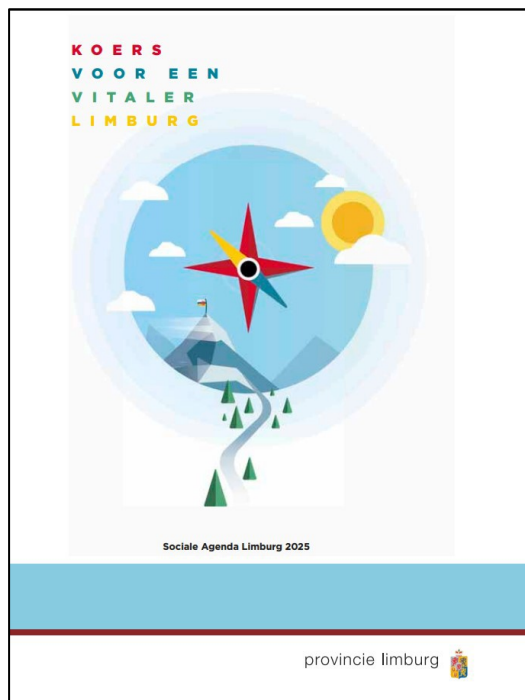
Gezamenlijke Ambitie (2018)

Limburg

en

Zuid-Limburg

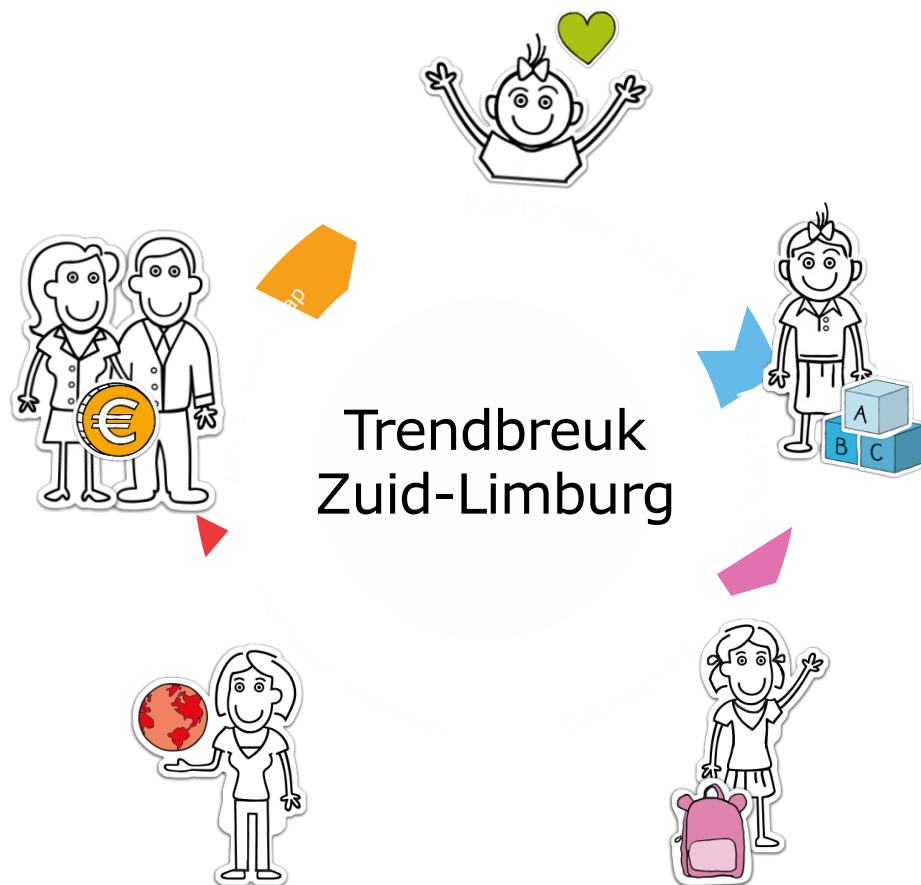
Sociale Agenda

Zuid Springt eruit

De Trendbreuk cyclus

Onze ambitie

Onze gezamenlijke ambitie is om in 2030 de achterstand van Zuid-Limburg ten opzichte van de rest van Nederland met 25 procent in te hebben gelopen. Daarbij leggen wij de focus nu op de periode van -1 jaar tot en met 18+ (jongvolwassenen). Zodat Zuid-Limburgse kinderen gezond, veilig en kansrijk kunnen opgroeien!

Programmamanagement Trendbreuk

stuurt namens de 16 Zuid-Limburgse gemeenten op de uitvoering, jaagt aan, verbindt, zoekt mee naar financiering etc.

Stuurgroep Trendbreuk

stuurt programma aan en adviseert Algemeen Bestuur GGD Zuid Limburg. Stuurgroep bemenst door gemeenten, CZ, GGD, MUMC, Provincie Limburg, Kinderopvang, Onderwijs en Welzijnswerk.

Brede Werkgroep Trendbreuk

linking pin tussen gemeenten, organisaties en Bestuur.

GGD-AB 2020:

Besluit tot bundeling financiële middelen voor het programma Trendbreuk:

- Impulsgelden/GIDS Kansrijke Start
- 25% van de middelen van het Preventieakkoord.

GGD-AB 2022:

Besluit tot voortzetting systematiek in 2023 e.v.

- SPUK GALA inzetten op Trendbreuk voor lopende en nieuwe interventies
- GGD kassier

Regionale samenwerking

Samen zijn we Trendbreuk

Trendbreuk is een netwerkorganisatie. Alleen door samen te werken kunnen we het verschil maken en de trend breken. Sinds de start in 2018 is het aantal partijen dat meedoet flink gegroeid. Hun enthousiasme werkt aanstekelijk. Het aantal partners blijft toenemen. Langzaam wordt zichtbaar dat het bundelen van de krachten leidt tot succes.

Beleidsuitgangspunten

- Focus op de jeugd: van kindertoeslag tot kindertoeslag
- Allianties met Provincie en rijk
- Regionale aanpak
- Wijk, school en gezin
- Gericht en meerjarig werken
- Gezondheid is overal: health in all policies
- Preventie in 5 opeenvolgende fasen
- Uitrol bewezen/kansrijke aanpakken
- Nauwe samenwerking met Academische Werkplaats Publieke Gezondheid (AWPG)

Van kindertwens tot kindertwens

Met landelijke actieprogramma Kansrijke Start had ook Trendbreuk een Kansrijke Start

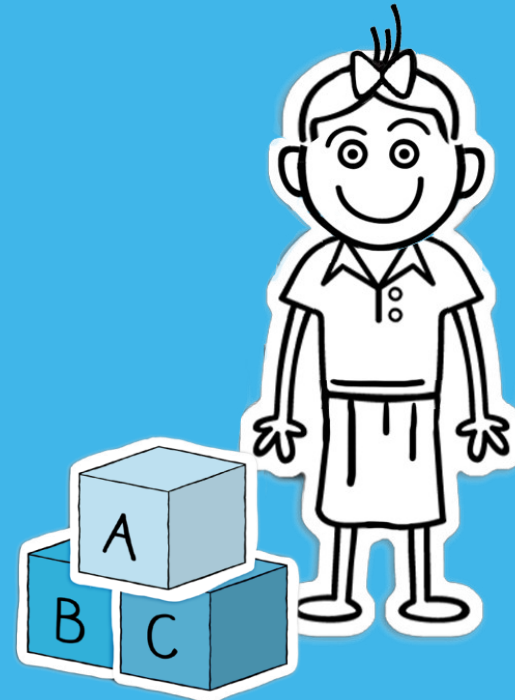
Kansrijke Start

- Nu Niet zwanger
- Voorzorg
- Stevig Ouderschap
- Centering
- Digitale zorgpaden
- Geboortezorg flex
- Informele zorg
- Regionale coalitie
- Lokale coalties
- Basisstructuur

Peuterfase

- Gezonde kinderopvang
- Lerend netwerk
- Doorgaande lijn
(gezond leren leven)
- Coalitie KO/PO/VO/MBO

- Gezonde Basisschool van de Toekomst
- Gezonde school
- Doorgaande lijn
(gezond leren leven)
- Coalitie KO/PO/VO/MBO

- Gezonde middelbare school van de Toekomst
- Gezonde school
- Doorgaande lijn (gezond leren leven)
- Coalitie KO/PO/VO/MBO

Werk en ouderschap

- MBO
- MAZL
- Coalitie KO/PO/VO/MBO
- Nu Niet Zwanger

Dialogoog met de jeugd

JOGG

Keigezond

Rookvrij

Gezond leren leven

Trendbreuk in praktijk

Doorgaande lijn

Doorontwikkeling

Verkenning - Vervolg

- Focus behouden op jeugd, maar Trendbreuk aanpak mogelijk benutten voor andere levensfasen
- Kennisdeling en ontmoeting binnen Zuid-Limburg
- Communicatie over 'breken trend' verbeteren
- Effectmeting meer communiceren, efficiënter inrichten en actief door laten werken in beleid
- Governance zo inrichten dat netwerksamenwerking wordt versterkt in hele regio

Trendbreuk: een sterk merk
met een stevige regionale verankering

Rapportage Verkenning Trendbreuk 2.0
terugblik, verkenning & aanbevelingen

trend**breuk**
zuid-limburg

Proefstuk t.b.v. Steunmaat Trendbreuk 2 maart 2023

Besluit Algemeen Bestuur GGD Zuid Limburg d.d. 9-3-2023

1. De GGD organiseert de coördinatie binnen en de doorontwikkeling van het programma Trendbreuk op een duurzame wijze
2. De GGD werkt de governancestructuur m.b.t. Trendbreuk, GALA en IZA in samenhang verder uit
3. De regionale inhoudelijke coördinatie en procescoördinatie met betrekking tot GALA en IZA wordt aangehaakt bij de bestaande regionale samenwerkingsstructuur en belegd bij de GGD

Landelijke ontwikkelingen

GALA: Bestuurlijke afspraken en gebundelde middelen

IZA: Aanspraak maken op preventiemiddelen:
regionale preventie-infrastructuur

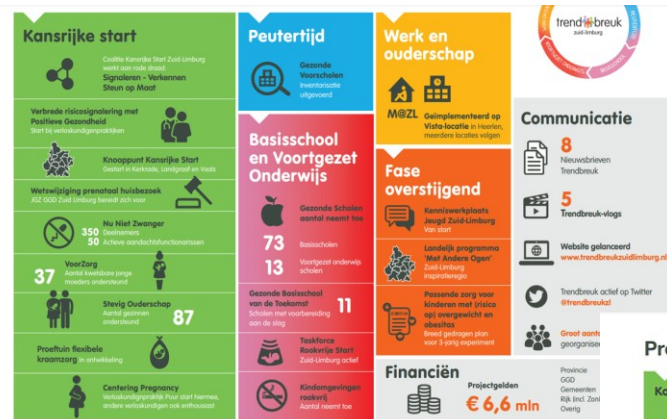
SPUK: Efficiënt en gebundeld inzetten van middelen

Regionale ontwikkelingen

- Van programma naar netwerk
- Netwerk van netwerken

Voortgang 2020-2022

Programma Trendbreuk: resultaten 2020 samengevat

Programma Trendbreuk: resultaten 2021 samengevat

Programma Trendbreuk: resultaten 2022 samengevat

Doorontwikkeling

Werk maken van de trendbreuk in 2020

Werkplan Programmabureau
Trendbreuk 2020

Werk maken van de trendbreuk in 2021

Werkplan Programmabureau
Trendbreuk 2021

Samen zijn we Trendbreuk

Werkplan 2022-2023
Trendbreuk Zuid-Limburg

Trendbreuk Zuid-Limburg De trend is gezet

Werkplan 2024-2026

Werkplan Trendbreuk 2024-2026

- Domeinoverstijgend werken en eigenaarschap van interventies en projecten bij partners krijgt steviger plek.
- Meer inzetten op de andere fasen in de doorgaande lijn, bijvoorbeeld aan de hand van een gemeenschappelijke taal en herhaling van boodschap
- Verkleinen gezondheidsverschillen, gelijke kansen, eenduidig aanbod
- Meer aandacht voor impact van (kinder)armoede, taalvaardigheid, mentaal welbevinden en voorbereiding ouderschap
- Koppeling met GALA en IZA, met name in bijvoorbeeld de ketenaanpakken Kansrijke Start en Keigezond.

Taalontwikkeling en Kansrijke Start

De eerste 1000 dagen zijn essentieel voor de verwerving van taal

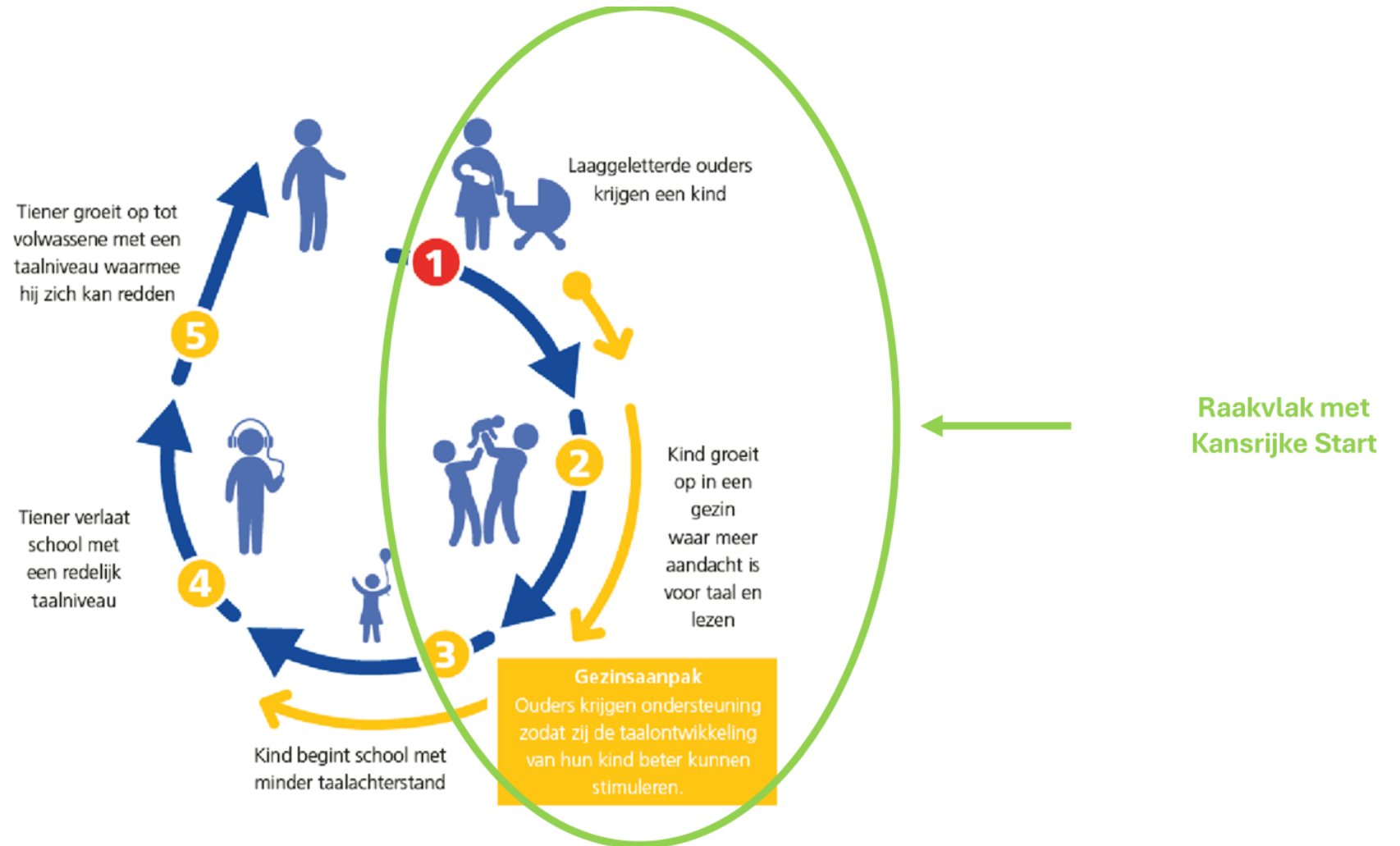
De eerste 1000 dagen zijn het allerbelangrijkst, want ze zijn bepalend voor de gezondheid en welzijn als volwassene.

Voorbeeld uitwerking thema

Samenwerking met

- Gemeenten
- Bibliotheken
- Kinderopvang
- Onderwijs
- Number 5 foundation

Trendbreuk – GALA – IZA

PRINCIPES VAN DE TRENDBREUK-AANPAK VORMEN DE BASIS

Ambitie:

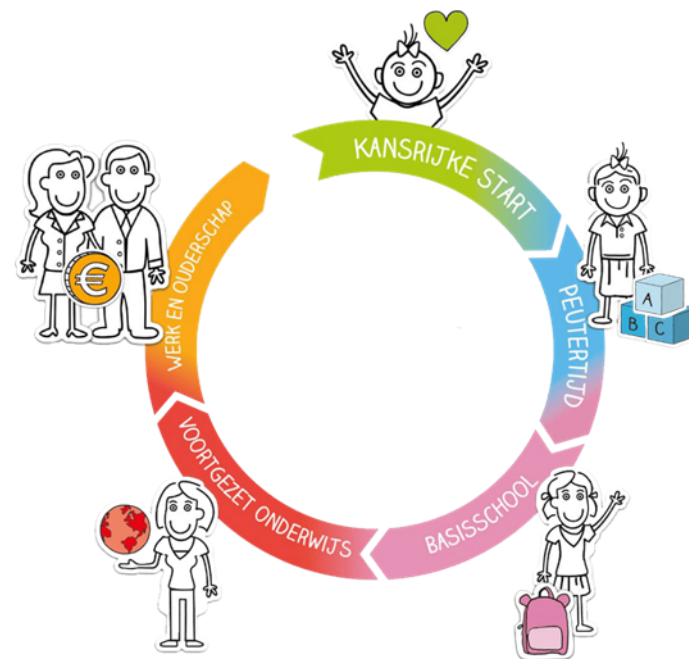
- Gezondheidsachterstand verkleinen
- Kansengelijkheid vergroten

Door:

- Preventie
- Beweging naar de voorkant

Aanpak:

- Regionale samenwerking en coalities
- Regionale aanpak met lokale inbedding
- Domeinoverstijgend verbinden
- Eigenaarschap partners versterken
- Borgen van interventies en aanpakken
- Onderbouwd met monitoring en onderzoek

GALA

VAN PLAN VAN AANPAK NAAR UITVOERING

Vanuit infrastructuur Trendbreuk snelle consensus over aanpak in GALA:

- Uitgangspunt is regionaal, tenzij...
- Alle gemeenten beschikken over een eigen GALA kennisdocument
- 10 regionale thema's
- Plan van aanpak GALA per gemeente
- Vanaf 2024: plannen van uitvoering

VAN REGIOBEELD NAAR REGIOPLAN

In 2023:

Regiobeeld Zuid-Limburg en Regioplan Zuid-Limburg zie

<https://www.dejuistezorgopdejuisteplek.nl/regio/regiobeelden-en-plannen/#zuid-limburg>

In 2024 :

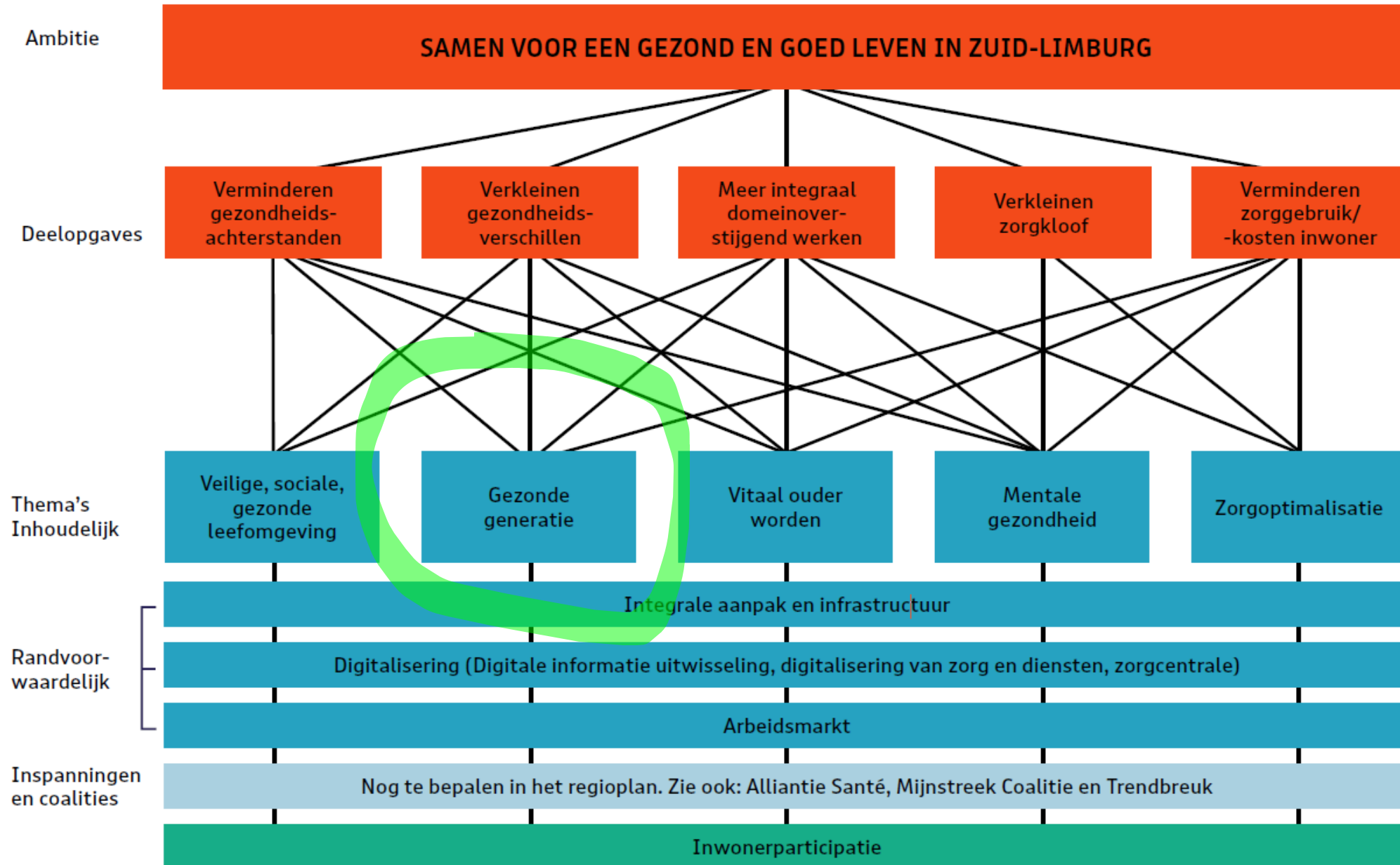
- Uitvoeringsplannen
- Voorstel voor passende governance voor 2024 en verder.

5 UITDAGINGEN IN REGIOBEELD

4. Thema's en coalities

Elke

Limburger

telt!

Nota Gezondheidsbeleid
Zuid-Limburg 2020-2023

ZUID SPRINGT ERUIT

Zuid-Limburg zet nieuwe trend
in gezondheid